

jeoloji Mühendisleri Odası'nın "3030 Sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Belediyeler Tip İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin Bazı Maddelerinin Yürütülmesinin Durdurulması ve iptali İçin Danıştay'da Açtığı Davada»

DAVA EDİLEN YÖNETMELİK MADDELERİNİN İPTALİ KARARI ÇIKTI

Jeoloji Mühendisleri Odası'nın, 1985 yılında yürürlüğe giren "3030 sayılı kanun kapsamı dışında kalan Belediyeler Tip İmar Yönetmeliği"nde 02.09.1999 tarihli değişiklikte binaların zemin etütlerinin yapı mında jeoloji mühendislerine fanı nan yetkilerini yok eden 13 Temmuz 2000 tarihli yönetmelik değişikliğinin ilgili maddelerine karşı Bayındırlık ve İskan Bakanlığı aleyhine açtığı davada; Danıştay 6.Dairesi, 2000/4743 esas» 2001/6466 sayılı kararı ile; dava konusu yönetmelik maddelerinin jeoloji mühendisleri açısından iptaline karar verdi. Bu karar ile zemin etütlerini jeoloji mühendislerinin de yapabileceği mahkeme kararı ile belirlenmiş oldu. jeoloji Mühendisliği açısından çok önemli olan by kararını özeti aşağıda sunulmaktadır.

"572 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca İmar Kanunu'na eklenen Ek L Madde ve Geçici 9. Madde hükümleri, yönetmeliğin yanlış anlaşılması ve uygulanması, 7269 sayılı Kanun ve Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik ile diğer Kanun ve Yönetmeliklerin hatalı uygulanması, imar planlarında yapılaşmaya ilişkin kararlar verilirken jeolojik/jeoteknik etütler yapılmak zorunluluğu olduğu halde, konunun bu yönünün dikkate alınmaması, yapıların statik projeleri hazırlanırken sağlıklı zemin etütlerinin yapılmaması, yapıların denetimsiz olarak inşa

edilmesi, Avrupa Birliğine uyum sürecinde olan ülkemizde uluslararası standartlar dikkate alınarak oluşturulan Türk standartlarına uygunluğun sağlanması gereği gibi hususlar dikkate alınarak 2.9.1999 günlü, 23804 sayılı ve 13J.2000 günlü, 24108 sayılı Resmi Gazetelerde yayımlanan yönetmeliklerle 3030 sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Belediyeler Tip İmar Yönetmeliğinde değişiklikler yapılması yoluna gidilmiştir.

2.11.1985 günlü, 18916 mükerrer sayılı Resmi Gazete'ye yayımlanan 3030 sayılı Kanun Kapsamı dışında Kalan Belediyeler Tip İmar Yönetmeliğinin 57. Maddesinde 2.9.1999 günlü, 23804 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle yapılan değişiklikte, yapı ruhsatı almak için yapılan başvuruya parselim durumunu belirleyen jeolojik raporun ekleneceği* ayrıca ilgili idarenin jeoloji ve/veya jeofizik mühendisi veya jeolog tarafından hazırlanan jeolojik etüt raporu ve zemin etüt raporu isteneceği kurala bağlanmıştır

13.7. 2000 günlü, 24108 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmeliğin 12., Maddesiyle 3030 sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Belediyeler Tip İmar Yönetmeliğinin 57. Maddesinin 2. Bendinde yapılan değişiklikte "Belediyece, projelerin hazırlanmasına esas olmak üzere! parselin imar planı ve bu

yönetmelik hükümlerine göre yapılanma şartlarını gösterir imar durumu (çap), aplikasyon! krokisi, yol kotu tutanağı ve kanal kotu tutanağı düzenlenir. Ayrıca ilgili idarece imar - planının yapımına, veri teşkil eden Jeolojik/jeoteknik etüt raporunun parselin bulunduğu alanı da kapsayan bölümü parsel sahibine verilir» Bu bilgilere göre gerektiğinde ilgili mühendislerce parselle ilişkisi! zemin etüt (jeoteknik etüt) raporu da hazırlanır" 3/b bendinde ise: "Statik proje: Mimari projeye uygun olarak inşaat mühendisleri tarafından hazırlanan, ölçekleri yapının büyüklüğüne ve özelliğine göre belirlenen, betonarme, yığma, çelik ve benzeri yapıların türlerine göre taşıyıcı sistemlerini gösteren, bodrum katı dahil tüm kat planları, çatı planları, bunların kesitleri, detayları ve hesaplarıdır. Bu hesaplarda zeminin fiziksel parametreleri, zemin-temel yapı etkileşimi ve temel tasarımının belirlenmesinde mühendislik hizmetleri içeren standartlara ve Bakanlıkça yayımlanan "Zemin ve Temel Etüdü Raporlarının Hazırlanmasına İlişkin Esaslar*" a uyulur" Hükmü yer almıştır.

..... Yönetmeliğin uyuşmazlık konusu 3/b bendinde, zemin etüt raporlarının hazırlanmasında görev alacak ilgili mühendislerin kimler olacağı konusunda 28.6.1993 günlü, 373 sayılı Genelgeyle yürürlüğe konulan "Zemin ve Temel Etüdü Raporlarının Hazırlanmasına İlişkin Esaslarda gönderme yapılmıştır.

Zemin ve Temel etütleri, temel tasarımı ile zemin-temel-yapı etkileşiminin irdelenmesinde kullanılacak zemin özellikleri ve zemin parametrelerinin tayini için yapı atanı ve çevresinde zemin ve yer altı suyu ile ilgili bütün verilerin toplanması amacıyla arazide ve laboratuvarında yapılacak gözlem, inceleme ve deneyler ile gerekli görülmesi halinde sondaja

dayalı olarak yapılan çok disiplinli etütlerdir Konunun çok disiplinli olması nedeniyle, Yönetmelik hükmünde ilgili mühendisler ibaresi kutlanılarak bu husus açıkça belirtilmiş, konu ile ilgili mühendislik hizmetinin niteliğine göre meslek gruplarının yetkili olduğu ifade edilmek istenmiştir.

Sondajlar ve arazi çalışmaları, zemin/kaya mekaniği, laboratuvar deneylerini kapsayan zemin-yapı etkileşiminin analizinde kullanılacak temel zemin, zemin profili ve zemini oluşturan birimlerin fiziksel ve mekanik özelliklerini konu alan çalışmaların jeoloji mühendislerince» zemin mekaniği, zemin dinamiği, zemin emniyet -gerilmesi hesaplarının ise inşaat: ve jeoloji mühendislerince ortaklaşa yapılması: gerekmektedir.

Bu durumda, 23.6.1993 tarihinde'yürürlüğe giren ve yukarıda içeriği özetlenen düzenlemede hangi raporların hangi mühendislerce hazırlanacağı ayrıntılı bir biçimde belirlenirken ve dava konusu yönetmelikle değiştirilen 2.9.1999 günlü yönetmeliğin 57. Maddesinde jeolojik etüt ve zemin etüt, raporlarının jeoloji ve jeofizik mühendisi veya jeolog tarafından hazırlanacağı öngörülmüşken, uygulamada karışıklığa ve pek çok soruna yol açacak şekilde, anılan yönetmeliğin uyuşmazlık konusu 57. Maddesinin 2 ve 3/b bentlerinde sözü edilen raporların hangi mühendislerce hazırlanacağını somut biçimde belirtilmemesine yönelik eksik 'düzenlemede hukuka uyarSıtık bulunmamaktadır.,

Açıklanan nedenlerle, 13.7.2000 günlü, 24108 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin dava konusu 57. Maddesi 2 ve 3/b bentlerinin jeoloji mühendislerine' ilişkim kısmının iptaline.....,.....25.12.2001 tarihinde oybirliğiyle karar verildi*⁹